

**Міністерство освіти і науки України
Таврійський державний агротехнологічний університет
ім. Дмитра Моторного
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра підприємництва торгівлі та біржової діяльності**

ПОСЛАВСЬКА МАРИНА МИКОЛАЇВНА

УДК 631.14

**КОНКУРЕНТНА ПОЗИЦІЯ ФОП «БОНДАР» НА РИНКУ
РОЗВАЖАЛЬНИХ ПОСЛУГ М. МЕЛІТОПОЛЬ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗМІЦНЕННЯ**

076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

**АВТОРЕФЕРАТ
дипломної роботи на одержання
освітньо-кваліфікаційного рівня магістра**

Мелітополь – 2020

Дипломна робота виконана у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного Міністерства освіти і науки України.

Керівник: кандидат економічних наук, доцент
Андрєєва Лариса Олександрівна

Рецензент: фізична особа підприємець
Алієв С. Ю.

Захист відбудеться 26.02.20 о 9.00 на засіданні державної екзаменаційної комісії факультету економіки та бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день проблема забезпечення конкурентоспроможності займає одне з центральних місць в економічній політиці держави. Створення конкурентної переваги перед суперниками є стратегічним напрямком програми держави і органів влади всіх рівнів, які забезпечують конкурентоспроможність національної економіки. Конкурентоспроможність стосується всіх рівнів її ієрархії: продукції (послуги і товар), підприємства, регіону і країни в цілому.

Однією з основних тенденцій нашого часу стало феноменально бурхливе розширення сфери послуг. У сучасних умовах роль сфери послуг проявляється в тому, що вона відіграє величезну роль у розвитку людського капіталу, надає все зростаючий вплив на функціонування і розвиток матеріального виробництва, створює можливості для більш повного задоволення і розвитку потреб людей і суспільства, виступає найважливішим елементом формування сучасної якості життя, забезпечує якість економічного зростання і підвищення конкурентоспроможності країни.

Вивчення конкурентоспроможності розвивали найбільші закордонні фахівці в області маркетингу: Ф. Котлер, Ж. Ламбен, Макконела К.Р., Брю С.Л., Майкл Портер, У. Чак Кім і Рене Моборн з їх книгою «Стратегія блакитного океану», Курт Левін, Дж. Пілдіч і багато інших.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є оцінка конкурентної позиції ФОП «Бондар» та визначення шляхів її зміцнення на ринку розважальних послуг.

Відповідно до мети роботи визначено такі науково-методичні та практичні завдання:

- розглянути теоретичні основи забезпечення конкурентоспроможності послуг;
- виявити фактори, що впливають на споживчі переваги у виборі дитячого розважального центру;
- провести аналіз господарської діяльності дитячого розважального центру, що включає аналіз асортименту послуг, що надаються та аналіз основних економічних показників діяльності підприємства;
- запропонувати комплекс заходів, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності послуг в умовах конкуренції на підставі результатів проведеного раніше аналізу;

Об'єктом дипломної роботи є діяльність фізичної особи підприємця «Бондар», а саме дитячий розважальний центр «Jump City».

Предметом дослідження є процеси щодо зміцнення конкурентної позиції ФОП «Бондар».

Методи дослідження. При проведенні аналізу за допомогою статистико-економічного методу було здійснено оцінку сучасного стану підприємства; за допомогою SWOT-аналізу були визначені сильні та слабкі сторони підприємства; завдяки методу оцінки конкурентоспроможності послуг з використанням

«Стратегії Блакитного Океану» ми визначили де і що треба змінити; при використанні методів портфельного аналізу, а саме: за допомогою матриці БКГ було здійснено стратегічний аналіз позицій і планування, за допомогою матриці МСKinsey було визначено конкурентну позицію підприємства.

Практичне значення одержаних результатів. Впровадження пропозицій автора щодо розширення та модернізації дитячого розважального центру призведе до покращення конкурентних позицій підприємства на ринку.

Особистий внесок студента. Наукові результати, викладені в дипломній роботі, пропозиції та рекомендації є особистими розробками автора.

Апробація результатів дипломної роботи. Основні положення дипломної роботи апробовано у вигляді науково-дослідної роботи: «Економічне обґрунтування інвестиційної діяльності» («Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт», м. Мелітополь, 2018 рік);

«Relevanz der Gründung eines Unterhaltungszentrums für Kinder» («Науково-практична конференція студентів Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, 2019 рік).

«Державна політика в сфері регулювання конкуренції» Матеріали Всеукраїнської науково-технічної конференції магістрантів та студентів за підсумками наукових досліджень 2018. м. Мелітополь, ТДАТУ, 2018. – 183 с. С 75-77.

Проектні розробки щодо зміцнення конкурентної позиції дитячого розважального центру прийняті до впровадження в діяльності ФОП «Бондар» Мелітопольського району Запорізької області (довідка про впровадження).

Публікації. За темою дипломної роботи опубліковано 3 наукові статті.

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. У роботі представлено 41 таблиця, 9 рисунків. Список використаних джерел налічує 70 одиниці.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження.

У першому розділі – **«Теоретико-методичні основи визначення конкурентної позиції суб'єктів господарювання»** повністю розглянуто сутність конкурентоспроможності та її види; досліджено сучасний стан ринку розважальних послуг в Україні; розглянуто методику оцінки конкурентоспроможності підприємств.

В сучасних умовах, посилення конкуренції вимагає від підприємств розширення арсеналу засобів конкурентної боротьби, підвищення конкурентоспроможності.

Під конкурентоспроможністю підприємства розуміється здатність прибутково виробляти і реалізовувати продукцію за ціною не вище і за якістю не гірше, ніж у будь-яких інших контрагентів у своїй ринковій ніші.

Під

конкурентоспроможністю продукції розуміється сукупність його якісних і вартісних характеристик, яка забезпечує задоволення конкретної потреби покупця і вигідно для покупця відрізняється від аналогічних товарів-конкурентів.

Конкурентоспроможність – здатність здійснювати свою діяльність в умовах ринкових відносин і отримувати при цьому прибуток, достатню для науково-технічного вдосконалення виробництва, стимулювання працівників і підтримки продукції на високому якісному рівні.

У другому розділі – **«Сучасний стан ринку розважальних послуг та конкурентна позиція ФОП «Бондар»»** дана інформація про сучасний стан ринку розважальних послуг, його основні напрями; надано організаційно-економічну характеристику підприємства; зроблено аналіз діяльності ДРЦ та його конкурента; проаналізовано показники наданих послуг, економічна ефективність господарювання в ФОП «Бондар»; проведена оцінка конкурентоспроможності ДРЦ.

Фізична особа підприємець «Бондар» в 2019 році має рівень рентабельності наданих послуг в розмірі 56%, що на 4 пункти більше, порівняно з 2017 роком.

ФОП «Бондар» отримало у 2019 році найбільшу виручку від продажу вхідних білетів (4 380 400 грн.), але ми не можемо сказати, що саме на вхідних білетах спеціалізується дитячий центр. Пояснюється це тим, що все в будь-якому разі купується вхідний білет і він є гарантованою виручкою. Найбільш розповсюдженою послугою є «няня», від неї ФОП «Бондар» отримує 13,3% від загальної виручки.

Матриця McKinsey свідчить про високу привабливість галузі та високу конкурентоспроможність підприємства.

Крива цінності ФОП «Бондар» показала, що багато показників є кращими, ніж у конкурентів. Наприклад, ціна входу дешевше, професіоналізм персоналу, місцезнаходження в нас також займають вищу позицію. Завдяки цим факторам оцінюваний нами центр може використовувати стратегію «блакитного океану». Зручність виконуваних послуг трохи відстає від «Fly Kids», але в них однаковий рівень сервісу.

У третьому розділі – **«Напрями зміцнення конкурентної позиції ФОП «Бондар»»** визначено стратегічний напрям подальшого розвитку підприємницької структури за допомогою SPACE-методу; ми ознайомились зі стратегією «Блакитного Океану» та визначили які саме впровадження будемо здійснювати для посилення конкурентних переваг; провели економічне обґрунтування заходів зміцнення конкурентного становища ФОП «Бондар» та зробили аналіз чутливості, який полягає в оцінці впливу зміни вихідних параметрів проекту на його кінцеві характеристики, зазвичай, на внутрішню норму прибутку або NPV. Ми розраховували вартість проекту, а також термін окупності.

Оскільки на майбутній рік немає потреби у постійній рекламі, скорочуємо витрати на маркетинг на 20%, і вони будуть становити 16 тис. грн.

Внаслідок того, що ми інвестуємо великі кошти в новий майданчик, підвищуємо ціну вхідного білета до рівня конкурента та ціну послуги «няня 1 година» до 70 грн.; створюємо нову послугу «дитячий фітнес».

При додержанні всіх рекомендацій щодо зміцнення конкурентної позиції та збільшенні ефективності діяльності ФОП «Бондар» матиме виручку від наданих послуг в розмірі 6 млн. 331,5 тис. грн., що більше на 16%, порівняно з даними до нововведень. Прибуток складе 3 млн. 842 тис. грн., що на 26% більше, порівняно з попередніми показниками. Рівень рентабельності наданих послуг складатиме 61%.

Термін окупності від провадження даного проекту становить 0,17 років або 1,7 міс, а індекс прибутковості дорівнюватиме 14,52.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі визначено теоретико-методичні основи конкурентоспроможності діяльності ФОП «Бондар»; проаналізовано сучасний економічний стан та оцінка конкурентоспроможності надання розважальних послуг дітям; запропоновано та обґрунтовано шляхи зміцнення конкурентної позиції на ринку дитячих розважальних послуг.

Ціна вхідного білету становить 150 грн., що на 10 грн. дешевше, ніж у конкурентів. Фізична особа підприємець «Бондар» в 2019 році має рівень рентабельності наданих послуг в розмірі 56%, що на 4 пункти більше, порівняно з 2017 роком. ФОП «Бондар» отримало у 2019 році найбільшу виручку від продажу вхідних білетів 4380,4 тис. грн., але ми не можемо сказати, що саме на вхідних білетах спеціалізується дитячий центр. Пояснюється це тим, що все в будь-якому разі купується вхідний білет і він є гарантованою виручкою. Найбільш розповсюдженою послугою є «няня», від неї ФОП «Бондар» отримує 13,3% від загальної виручки.

Динаміка комерційних витрат має тенденцію до збільшення. Найбільше зросли витрати аніматорів - на 81% та зв'язок – 50%. Вартість обслуговування атракціонів у 2019 році збільшилось у 5,25 рази. Зменшились витрати на канцелярію, логістику, спецодяг та маркетинг. Зменшення витрат на маркетинг, а саме на 69% пояснюється тим, що підприємство вже знайоме у місті та не потребує додаткової реклами.

На основі проведеного аналізу стратегічних позицій та побудові моделі БКГ дійшли висновку, що послуга «Няня 1 година» має високий обсяг реалізації послуги та високу ринкову частку.

Аналіз на основі побудованої матриці McKinsey свідчить про високу привабливість галузі та високу конкурентоспроможність підприємства.

За допомогою кривій цінності ФОП «Бондар» багато показників є кращими, ніж у конкурентів. Наприклад, ціна входу дешевше, професіоналізм персоналу, місцезнаходження в нас також займають вищу позицію. Завдяки цим факторам оцінюваний нами центр може використовувати стратегію «блакитного океану». Зручність виконуваних послуг трохи відстає від «Fly Kids», але в них однаковий рівень сервісу.

Запропоновано наступні напрями щодо зміцнення конкурентної позиції ФОП «Бондар»:

1. Продаж старого та купівля нового ігрового майданчика.

2. Оскільки на майбутній рік нам не треба постійна реклама, тому, ми скорочуємо витрати на маркетинг у 20 % і вони будуть становити 16 тис. грн.

3. Внаслідок того, що ми інвестуємо великі кошти в новий майданчик, ми підвищуємо ціну вхідного білета до рівня конкурента та ціну послуги «няня 1 година» до 70 грн.; створюємо нову послугу «дитячий фітнес».

При додержанні всіх рекомендацій щодо зміцнення конкурентної позиції та збільшенні ефективності діяльності ФОП «Бондар» матиме виручку від наданих послуг в розмірі 6 млн. 331,5 тис. грн., що більше на 16% порівняно з даними до нововведень. Прибуток складе 3 млн. 842 тис. грн., що на 26% більше, порівняно з попередніми показниками. Рівень рентабельності наданих послуг складатиме 61%.

Термін окупності від провадження даного проекту становить 0,17 років або 1,7 міс, а індекс прибутковості дорівнюватиме 14,52.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

1. Самсонова М. М. , Нестеренко С. А., Державна політика в сфері регулювання конкуренції / М. М. Самсонова // Матеріали Всеукраїнської науково-технічної конференції магістрантів та студентів за підсумками наукових досліджень 2018. м.Мелітополь, ТДАТУ, 2018. – 183 с. С 75-77.
2. Пославська М. М., Андрєєва Л. О., «Економічне обґрунтування інвестиційної діяльності» («Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт», м. Мелітополь, 2018. м. Мелітополь, ТДАТУ ім. Дмитра Моторного
3. Poslavska M. M., Muntian S. G., «Relevanz der Gründung eines Unterhaltungszentrums für Kinder» / М. М. Poslavska // Матеріали VII Всеукраїнської науково-технічної конференції магістрантів і студентів за підсумками наукових досліджень 2019 року. – м. Мелітополь, ТДАТУ ім. Дмитра Моторного, 2019. – 115 с. С 78-79.

АНОТАЦІЯ

Пославська М. М. «Конкурентна позиція ФОП «Бондар» на ринку розважальних послуг м. Мелітополь Запорізької області та шляхи її зміцнення». - Рукопис

Дипломна робота на одержання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра зі спеціальності 076 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. – Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, 2020 рік.

У дипломній роботі визначено теоретико-методичні основи конкурентоспроможності діяльності підприємства; проаналізовано сучасний стан діяльності підприємства та оцінка конкурентоспроможності надання дитячих розважальних послуг; запропоновано та обґрунтовано шляхи зміцнення конкурентної позиції дитячих розважальних послуг.

Розглянуто сутність конкурентоспроможності та її види; досліджено сучасний стан ринку розважальних послуг в Україні; розглянуто методика оцінки конкурентоспроможності послуг. Надано організаційно-економічну характеристику підприємства; зроблено аналіз ресурсів підприємства; проаналізовано показники надання послуг, економічної ефективності господарювання ФОП «Бондар»; проведено оцінку конкурентоспроможності розважальних послуг. Визначено основні напрями підвищення конкурентоспроможності дитячих розважальних послуг; розроблено рекомендації щодо зміцнення конкурентної позиції ФОП; доведено необхідність заміни старого дитячого майданчика та купівлю нового.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкуренція, рентабельність, економічна ефективність.

ABSTRACT

Poslavskaya M. M. «Competitive position of FOP «Bondar» in the market of entertaining services of Melitopol of Zaporizhzhia region and ways of its strengthening».
- Manuscript

Thesis for obtaining the master's qualification level in the specialty 076 - Entrepreneurship, trade and exchange activities. - Dmitry Motornyi Tavrida State Agrotechnological University, Melitopol, 2020.

The thesis defines the theoretical and methodological foundations of competitiveness of the enterprise; the current state of activity of the enterprise and the assessment of the competitiveness of the provision of children's entertainment services; Ways to strengthen the competitive position of children's entertainment services have been proposed and substantiated.

The essence of competitiveness and its types are considered; researched the current state of the entertainment services market in Ukraine; the methodology of assessing the competitiveness of services is considered. The organizational and economic characteristics of the enterprise are given; analysis of enterprise resources; the indicators of service delivery, economic efficiency of management of FOP “Bondar” are analyzed; the competitiveness of entertainment services was evaluated. The basic directions of increase of competitiveness of children's entertaining services are defined; developed recommendations to strengthen the competitive position of the FOP; proved the need to replace the old playground and buy a new one.

Keywords: competitiveness, competition, profitability, economic efficiency.: grain production, profitability, economic efficiency, competitiveness, competition.